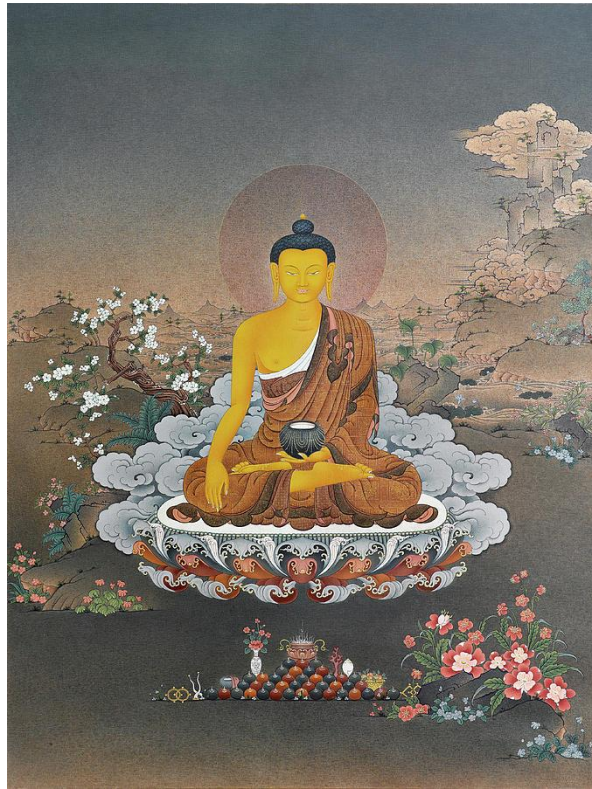

Lokātīta Stāva

Imn închinat Celui Care Transcende Lumea

compus de Ārya Nāgārjuna

Reprezentare contemporană a lui Buddha Śākyamuni

Notă introductivă

Această lucrare se poate găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, atât Sutre (discursuri sau învățăături ale Divinului Buddha) cât și tratate fundamentale derivate din aceste Sutre, adnotate sau comentate, după caz.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor sau de alte variante ale lor, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Titlul în limba sanscrită al acestei lucrări a lui Ārya Nāgārjuna este Lokātīstava. În această operă care face parte din Colecția de Tributuri, Ācārya laudă calitățile nemăsurabile ale Divinului Buddha, care a ajuns la vederea corectă a realității, și explică (prin afirmațiile lui Buddha) modul corect de vedere, care duce la „transcenderea” lumii.

Lucrarea explică cu argumente apariția dependentă ca nefiind în realitate apariție, lumea ca fiind simplă imagine, faptul că toate dharmele (sau lucrurile) fără excepție sunt lipsite de esență, de natură proprie, și mai arată legătura dintre apariția dependentă, vacuitate și absența semnelor.

Așadar, acest text este o laudă și de asemenea este și un rezumat al celei mai profunde părți din Dharma, din învățăturile Divinului Buddha, care indică vederea corectă.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii (Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nāgārjuna, de pe aceeași pagină web cu acest text.

Pe aceeași pagină web puteți găsi atât versiunea fără comentariu cât și cea cu comentariu. Vă recomand ca mai întâi să citiți de câteva ori versiunea fără comentariu, pentru a vă construi propria înțelegere directă a textului, și abia apoi să citiți comentariile, dacă doriți clarificări suplimentare care v-ar putea ajuta la aprofundarea înțelegerii lucrării.

Textul

1.

Mă plec în fața Ta, Cel Care Transcenzi Lumea,
Cel care ești priceput în cunoașterea absenței.
Pentru beneficiul lumii, ai suferit mult timp,
Cu multă compasiune.

2.

Că în afară de simplele agregate
Nu există ființe simțitoare: (asta) Tu afirmi.
Și totuși, Măreț Înțelept, continui să rămâi
Total preocupat de binele ființelor.

3.

Înțeleptule, ai declarat celor inteligenți
Că și agregatele sunt comparabile
Cu o iluzie, cu un miraj,
Cu un oraș al Gandharvașilor, și cu un vis.

4.

Cele care apar dintr-o cauză,
Fără acea [cauză], nu există;
Așadar, de ce nu ai susține
Că e limpede că ele sunt exact ca reflexiile!

5.

Cele [patru mari] elemente nu sunt vizibile pentru ochi,
Așadar cum pot fi dharmele vizibile pentru ochi?
Respingând în mod limpede perceperea formei (sau a materiei),
Vorbești despre formă în acest fel.

6.

Din moment ce fără ceea ce este simțit nu există senzație,
Însăși simțirea este lipsită de sine (sau de esență).
De aceea, Tu susții că și ceea ce este simțit
Este lipsit de existență intrinsecă.

7.

Dacă un cuvânt nu ar diferi de ceea ce denumește,
Atunci [cuvântul] „foc” ar arde gura celui care îl rostește.
Iar dacă [noțiunea și obiectul] sunt diferite, nu va exista nicio înțelegere.
Tu, Cel care rostești Adevărul, ai afirmat aceasta.

8.

Un agent este autonom, și așa sunt și acțiunile sale:
Aceasta ai exprimat-o convențional.
Tu susții că [de fapt] ei sunt stabiliți
Numai în termeni de dependență reciprocă.

9.

Nu există nici agent și nici subiect;
Nici merit [nu există], [ci] ele apar în dependență.
„Deși apărute dependent, ele sunt non-apărute”:
Așa ai proclamat, O Stăpân al Cuvintelor.

10.

Fără a fi cunoscut, [„ceva”] nu este un obiect al cunoașterii;
Fără [obiect], nu există nici conștiință.
Așadar, cunoscătorul și cunoscutul
Nu posedă realitate intrinsecă: Tu ai spus (aceasta).

11.

Dacă însușirea ar fi diferită de ceea ce caracterizează,
Atunci caracterizatul ar exista fără caracteristică;
Tu ai spus limpede [și] că niciuna nu există
Dacă ele sunt [considerate] non-diferite.

12.

Lipsit de caracteristică și de caracterizat,
Și liber de rostirea cuvintelor,
Cu ai tăi ochi ai cunoașterii [perfecte],
Tu aduci liniște ființelor.

13.

Un lucru existent nu apare,
Nici un lucru non-existent [nu apare],
Și nici un lucru existent și non-existent în același timp [nu apare];
[El nu apare] nici din sine însuși, nici din altul,
Și nici din sine însuși și din altul, în același timp;
[Așadar,] cum poate exista (sau avea loc) apariție?

14.

Este logic pentru ceva existent să dureze,
Dar nu și să se dezintegreze.
Din moment ce este logic pentru ceva non-existent să nu dureze,
El nu poate ajunge să se dezintegreze.

15.

Este absurd ca un efect să apară
Dintr-o cauză care ea însăși este distrusă,
[Însă efectul] nici nu apare nici dintr-o cauză nedistrusă.
Tu accepți apariția asemănătoare visului.

16.

Apariția efectelor dintr-o cauză,
Prin distrugere sau prin non-distrugere,
Această apariție este ca ocurența unei iluzii;
Tu ai predat că totul se petrece exact la fel.

17.

Așadar, Tu ai înțelege complet
Că această lume a apărut din idee, și
Și chiar și când [a părut că] a apărut, ai declarat:
„Nu există nici apariție, nici dezintegrare.”

18.

În permanență nu există Samsara,
Și nici în impermanență nu există Samsara.
Tu, Neasemuitul dintre cei ce au realizat Aseitatea,
Ai spus despre Samsara că e asemeni unui vis.

19.

Dialecticienii spun că suferința e creată de ea însăși,
Sau creată de altceva,
Sau atât de sine însăși cât și de altceva,
Sau că nu are nicio cauză.
Tu ai afirmat că este Apariție Dependentă.

20.

Ceea ce apare prin dependență,
Aceasta Tu susții că este gol, vid [, Vacuitate];
Că nu există nicio entitate (dharma) independentă,
Tu, cel fără egal, [ai proclamat] cu Răgetul Leului.

21.

Din moment ce predai ambrozia Vacuității,
Pentru a ajuta abandonarea tuturor conceptualizărilor,
Ai condamnat ferm agățarea de [Vacuitate].

22.

Din moment ce sunt inerte, dependente, goale,
Precum o iluzie, și apărute din condiții,
Ai făcut să fie binecunoscut [lumii]
Că toate dharmele (fenomenele) sunt lipsite de realitate.

23.

Nu este nimic ce Tu să fi afirmat,
Nu este nimic ce Tu să fi negat.
Tu ai înțeles că Aseitatea,
Așa cum a fost înainte, așa este și după.

24.

Fără a intra în meditație
Așa cum a fost arătat de către Cei Nobili,
Poate vreodată conștiința să devină fără semne?

25.

Tu ai declarat că, fără a intra în Absența Semnelor,
Nu există Eliberare.
De aceea, ai prezentat această [absență a semnelor]
În întregimea sa, în [sūtrele] Marelui Vehicul.

26.

Prin toate meritele pe care le-am obținut
Prin a te lăuda pe Tine, un vas demn de laudă,
Fie ca toate ființele, fără excepție,
Să fie Eliberate din sclavia față de semne.

Dicționar de termeni

APARIȚIA DEPENDENTĂ. Vezi CO-PRODUCEREA CONDIȚIONATĂ.

ASEITATE, AȘA-CUM-ESTE, sau ASTFEL-CUM-ESTE (*tathatā*). De asemenea: realitatea adevărată, nimic adăugat sau luat. Cuvântul din limba română, „aseitate”, nu este traducerea cea mai fidelă, el însemnând „existența originând din și neavând nicio altă sursă decât ea însăși” și fiind folosit mai ales în contextul presupunerii existenței unei divinități supreme, a cărei existență însă nu se presupune în budism (ci chiar se demonstrează ca fiind o idee invalidă) și nu face obiectul budismului, acesta fiind non-teist și non-pozitivist. Pe parcursul acestei cărți, cuvântul este folosit pentru „Așa-Cum-Este” Realitatea, modul real de a exista al dharmelor, natura tuturor dharmelor, esența Realității, natura Realității.

BODHISATTVA (*bodhi-sattva*), *Bodhi*: Trezire, *sattva*: principiu, existență reală, sau ființă. „Ființă a Trezirii”. Ființa ideală din Mahāyāna care, prin înțelepciune și compasiune infinită, caută iluminarea tuturor ființelor, nu numai a sa însuși și care, dacă urmează corect perfecțiunea înțelepciunii, va deveni un Buddha. Poate fi atât bărbat, cât și femeie.

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śakyamuni, adică înțeleptul clanului Śakya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infini”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

CO-PRODUCEREA CONDIȚIONATĂ, sau APARIȚIA DEPENDENTĂ, sau APARIȚIA INTERDEPENDENTĂ (*pratītya-samutpāda*). Douăsprezece legături: 1) ignoranța, 2) formațiunile karmice, 3) conștiința, 4) numele și forma, 5) cele șase organe de simț (sau facultățile simțurilor și obiectele lor), 6) contactul, 7) senzația, 8) nesațul (jinduirea), 9) apucarea sau agățarea, 10) devenirea, 11) (re)nașterea, 12) bătrânețea, descompunerea și moartea; ele cauzează tot ceea ce se întâmplă în această lume. Sau, mai general: o modalitate de descriere a fenomenelor, ființelor sau obiectelor (adică a tuturor dharmelor) pentru a înțelege dependența și interdependența lor și implicit lipsa esenței și lipsa realității lor fundamentale, a faptului că nu sunt produse (în sensul de „produs finit”), că sunt lipsite de esență, de semne și de caracteristici adevărate, etc.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o

anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

DIVIN (*bhagavan*). Un epitet al lui Buddha. De asemenea „Cel Binecuvântat”.

FIINȚĂ (*sattva*). O entitate vie, simțitoare. Având conștiință. O ființă animată, prin contrast cu obiectele neanimate. Toate ființele cu conștiință sau minte, care nu au atins încă Buddhitatea. Include toate ființele din Samsara și pe cele care au atins orice nivel (*bhūmi*) de Bodhisattva.

FORMA (*rūpa*). Primul dintre cele cinci agregate (*skandha*); materia și energia, considerate ca nefiind diferențiate.

GANDHARVA. În contextul acestei lucrări, o categorie de zeități minore, care se ocupă în special cu muzica.

IGNORANȚĂ (*avidyā*). Cauza finală, cea mai profundă, a transmigrației (a renașterii), este corolarul negativ al gnozei, al cunoașterii; prima dintre cele doisprezece legături ale producerii dependente. De asemenea, „neștiință”. Vezi ILUZIE.

LIPSA DORINȚEI, sau FĂRĂ DORINȚĂ (*apranihita*). „A nu pune nimic în față”, o stare în care cineva nu face niciun plan pentru viitor. Termenul poate fi de asemenea tradus ca „fără scop”. Este cea de-a treia dintre cele trei uși ale Eliberării.

LIPSA ESENȚEI, sau FĂRĂ ESENȚĂ. Vezi VACUITATE. De asemenea, prima dintre cele trei uși către Eliberare.

LIPSA SEMNELOR, sau FĂRĂ SEMNE (*a-nimitta*). A doua dintre cele trei uși către Libertate. Starea de încetare a tuturor percepțiilor legate de simțuri, care este intrarea în Nirvana. Se spune că ar fi realizarea unui Arhat.

REALIZARE. „Realizarea” nu înseamnă construirea, atingerea sau obținerea a ceva, ci are un sens apropiat de expresia convențională „a-ți da seama direct, nemijlocit, de ceva”. „Realizarea Realității” înseamnă vederea clară, directă, înțelegerea de o profunzime infinită a stării de fapt. Aceste cuvinte, desigur, sunt incapabile să exprime foarte precis ceva ce nu ține de cuvinte, de noțiuni. Desigur, se poate spune că „Realizarea Realității” este o realizare în sens obișnuit, în sensul că a necesitat efort și resurse, și că prin ea se „obține” încetarea suferinței și eliberarea din Samsara, respectiv Trezirea perfectă. Totuși, sensul cel mai apropiat de cel intenționat în texte este cel de la începutul acestei definiții.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și

morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit. Vezi NAȘTERE-ȘI-MOARTE.

SINE (*ātman*). O entitate substanțială, care rămâne una, neschimbată, liberă și necauzată. Imaginat și afirmat în numeroase religii, în budism este demonstrat ca inexistent.

SKANDHA. Literalmente, „grămezi, agregate”. Cinci: 1) forma, materia, energia, internă sau externă; 2) senzația; a simți un obiect; 3) percepția, înțelegerea, distingerea, recunoașterea; 4) formațiunile mentale, impulsurile, voința; toate tipurile de obiceiuri mentale, gânduri, idei, păreri, prejudecăți, hotărâri; 5) conștiința; cea care cunoaște și discernе. Acestea sunt constituențele a ceea ce este considerat în mod greșit ca fiind un sine sau o persoană. În Samyutta Nikaya, se zice că Buddha a spus: „O „caleașcă” există pe baza agregării părților și, exact așa, conceptul de „ființă” există atunci când cele cinci agregate sunt disponibile.” Bineînțeles, aceeași analiză se poate aplica și părților caleștii. Deci, așa cum caleașca este de fapt o reificare, o considerare ca fiind real a ceva ce de fapt nu există ca atare, așa este și ideea de sine și la fel și toate dharmele.

VACUITATE (*śūnyatā*). Absența atât a existenței cât și a inexistenței vreunei dharmе. Lipsa existenței și a inexistenței a tot ceea ce concepem și percepem, inclusiv a concepției, a percepției și a noțiunilor. Vacuitatea în sine este și ea lipsită de existență (absența a ceva nu este existentă). Noțiunea de Vacuitate este și ea lipsită de existență. Implicit, lipsa oricăror caracteristici de orice fel, spre exemplu: a începutului, a duratei și a încetării, a apariției, a existenței, a dispariției, a inexistenței, a prezenței, a absenței, a legăturii, a eliberării, a plăcutului, a neplăcutului, a aderenței, a lipsei aderenței, a însușirilor, a lipsei acestora, etc. Pentru a înțelege Vacuitatea, se apelează deseori la comparația cu spațiul. Deși putem avea noțiunea de spațiu, el nici nu există și nici nu lipsește, nu are caracteristici, nu are început, durată sau sfârșit, nu apare și nu poate să dispară, nu are limite de niciun fel. Se mai poate explica și ca lipsa absolută a oricărei esențe de orice fel, a oricărei substanțialități. Ca sinonime, se mai folosesc și cuvintele „gol” și „vid”.

VEHICUL(E) (*yāna*). Același cuvânt se folosește atât pentru cale cât și pentru un mijloc de transport. Metode de salvare, așa cum sunt analizate de Mahayana. Trei: 1) Discipoli (Arhați), 2) Pratyekabuddhași; acestea două constituie Hinayana, vehiculul inferior sau mic; peiorativ pentru acei budiști care nu au acceptat noua învățătură Mahayana. 3) Mahayana, marele Vehicul; mișcarea din

budism care a luat naștere pe la începutul erei creștine, adoptând doctrina Bodhisattva, scopul căreia este starea de Buddha sau suprema, perfecta Trezire, și combinând-o cu o doctrină metafizică a Vacuității universale. Deși unii adepți ai Mahayanei clasifică vehiculele în inferior și superior, această clasificare nu este una făcută de către Buddha. În plus, aceste vehicule sunt de fapt unul singur, primele două vehicule fiind stadii temporare.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Textul	3
Dicționar de termeni.....	8
Cuprins	12